

Ekošola

RECIKLIRANI ROJSTNI DNEVI

Amalija Škerlj
OŠ Brinje Grosuplje, Podružnična osnovna
šola s prilagojenim programom

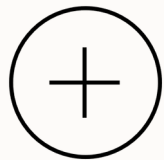
MEDNARODNA KONFERENCA
»MLADI V PROGRAMU EKOŠOLA ZA TRAJNOSTNO DRUŽBO«

LESKOVEC PRI KRŠKEM, 25. maj
2024

- »Prazniki že tisočletja napolnjujejo človeško življenje in ga hkrati razbremenjujejo, s tem življenje osmišljajo in hkrati lajšajo in harmonizirajo.« (Ovsec, 1993).

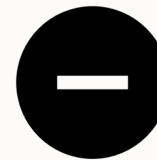
Praznovanje rojstnih dni

Prazniki imajo za ljudi globok pomen. Skozi preteklost so se prazniki nanašali na spremembe v naravi, pomembne zgodovinske dogodke ali pa so bili povezani z verskimi običaji.

Osebni prazniki, kot je rojstni dan, pa so dokaj nova praznovanja.

Ravno praznovanje rojstnega dneva je za otroke zelo pomembno, saj vpliva na njihov socialni razvoj, druženje, samozavest in odnos do drugih.

- S porastom potrošniške družbe je postalo tudi praznovanje rojstnih dni tržna niša.
- Rojstni dnevi se praznujejo na načine, kjer starši zapravijo ogromno denarja in se izgublja pravi pomen praznovanj.
- Žal danes prazniki postajajo le še veseljačenje in goli užitek.

Praznovanja so šla v čudne ekstreme

- Radio Prvi, 10. 2. 2019, 25 min
- <https://www.rtv slo.si/rtv365/arhiv/174594501?s=radio>

TRAJNOSTNI RAZVOJ

» Trajnostni razvoj je koncept razvoja človeške družbe, ki izraža spoštovanje do drugih, drugačnosti in različnosti, narave in naravnih virov, ki nam jih zagotavlja planet, na katerem živimo. O trajnostnem razvoju govorimo, ko družba zadovoljuje vse svoje potrebe, ne da bi pri tem ogrožala možnosti za rast in razvoj prihodnjih generacij. Pri tem enakovredno upošteva gospodarsko, družbeno-socialno in okoljsko področje.«

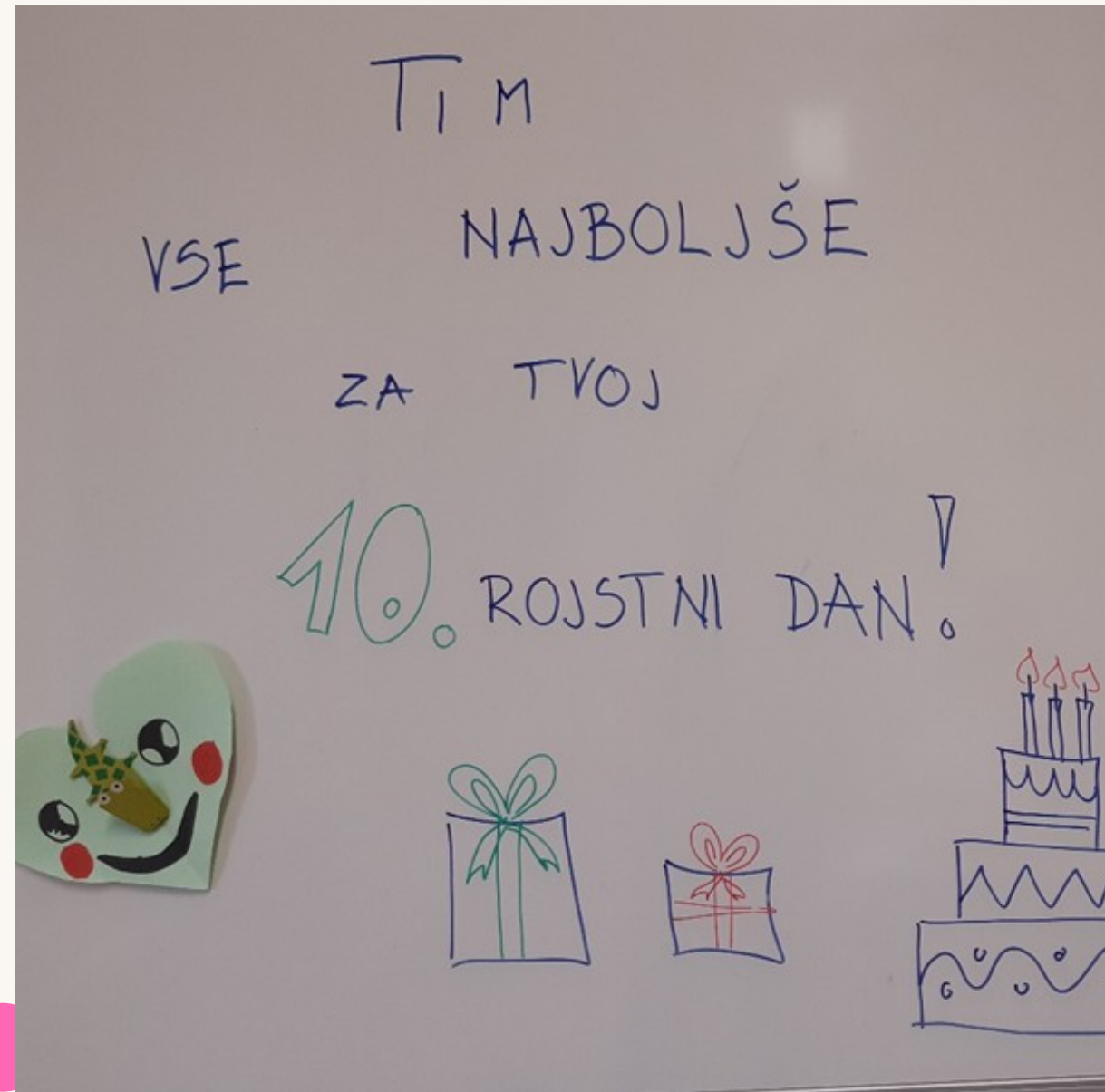
<https://eucbeniki.sio.si/geo1/2558/index.html>

(Učbenik za gimnazijo Geografija 1, Trajnostni razvoj)

Primer dobre prakse praznovanja rojstnih dni

- Opisani primer je namenjen delu s skupino učencev posebnega programa vzgoje in izobraževanja (PPVI).
- Učenci, vključeni v dejavnosti, so stari od 10 do 16 let.

Prehrana zajema velik del našega učnega načrta

Cilji - Učni načrt za področje Delovna vzgoja:

učenci pridobijo občutek za kulturno in estetsko pripravo praznovanja, prenašajo usvojeno znanje v domače okolje.

Cilji - Učni načrt za področje Splošna poučenost:

razvijanje sposobnosti prilagajanja običajem in navadam v okolju, v katerem živi;

razvijanje pozitivnega odnosa do sebe, oseb, rastlin, živali;

spoznavanje zdravega in varnega načina življenja;

razvijanje občutka pripadnosti, spoštovanje drugih; razvijanje solidarnosti in medsebojne pomoči;

razvijanje odgovornega ravnanja v različnih socialnih situacijah.

Reciklirani rojstni dnevi

- Na začetku šolskega leta se dogovorimo, kako bomo praznovali rojstne dneve.
- Učenci doma poiščejo recepte in jih prinesejo v šolo.
- V tednu, ko praznujemo rojstni dan, pri malici in kosilu shranimo sestavine, ki so ostale in jih bomo potrebovali pri pripravi jedi.
- Recept prilagodimo sestavinam, ki jih imamo.
- V trgovini kupimo preostale sestavine – pozorni smo na njihovo kakovost in čim manjšo vsebnost sladkorja.
- Pripravimo jed ali sladico.
- Povabimo prijatelje in zabava se lahko začne.

Učenci najbolj uživajo, ko sami pripravljajo jedi.

Nekateri učenci najprej doma pripravijo jed skupaj s starši, dejavnost fotografirajo in nato po njihovih podrobnih navodilih pripravimo jed tudi v šoli

SLANI IN SLADKI PIŠKOTI
IZ LISNATEGA TESTA,
nadev: različna semena
in sir, jabolčna čežana

AJDOVE PALAČINKE,
BANANINE PALAČINKE
BREZ MOKE

SADNI SMUTI in
BANANINI MAFINI,
sadje, ki je ostalo od
malice in rastlinska
smetana

TORTILJA

SADNA BREZGLUTENSKA
IN ČOKOLADNA TORTA

MUSAKA

PALAČINKE, PALAČUNKE

PICA,...

Praznovanje na način recikliranja prinaša ogromno prednosti,

- od skupnega pripravljanja jedi do veselja ob druženju ter nenazadnje tudi inovativen način podajanja pomembnih vsebin.
- Prazniku damo povsem drugačen pomen, saj se učenci sami potrudijo pri organizaciji in vedno podajo veliko dobrih idej. Tako sami poskrbimo za zabavo in ne najemamo zunanjih animatorjev.
- Razvijamo spoštljiv odnos do tistega, ki praznuje, medsebojno sodelujemo in razvijamo tudi odnos do hrane.

Diete

- Ob vseh dietah smo še posebej pozorni, da pripravimo obrok, ki ga lahko vsi jedo, oz. pripravimo različico, ki jo lahko poje tudi učenec z dieto. Učenci se s tem zavedajo medsebojnih razlik, razmišljajo o sošolcu in se prilagodijo tako pri hrani kot tudi pri zabavi.
- S tem se učijo sprejemanja drugačnost, posebnosti posameznika in tudi sprejemajo spremembe, ki se nam dogajajo v življenju.
- Vsi ti cilji so povezani s trajnostnim razvojem družbe, skrbjo za okolje in skrbjo eden za drugega.

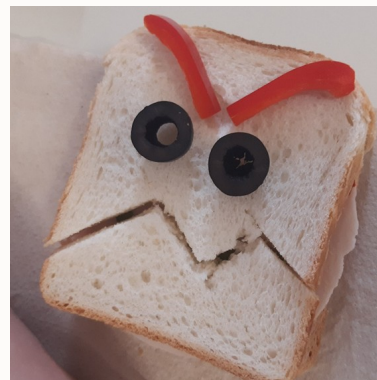

Prednosti in pomanjkljivosti

Primer dobre prakse je opisan za skupino učencev posebnega programa vzgoje in izobraževanja (PPVI). Prednost tega programa je, da lahko vsebine zelo prilagajmo učencem, njihovim željam in sposobnostim. Skupine so majhne (od 4 do 8 učencev).

Samo dejavnost bi težko prenesli v oddelke rednih osnovnih šol, saj so oddelki številčnejši in veliko bolj obremenjeni s številom vsebin, učnih ciljev in s standardi znanj.

Vendar pa bi to dejavnost lahko izvajali v prilagojeni obliki tudi za številčnejšo skupino. Dejavnost recikliranih rojstnih dni bi lahko potekala tako, da bi zbrali vse učence, ki praznujejo v določenem mesecu. Ta skupina učencev bi se skupaj dogovorila, kaj želijo pripraviti in kako praznovati njihov rojstni dan.

Viri

- Grubešič, S., Rožič, E., Turičnik, S., Lipovšek, V., Fijavž, E., Magdič, J., Zagožen, M. (2004). UČNI NAČRT za področje SPLOŠNA POUČENOST, Ljubljana.
- Haraštova, H. (2016). Kako otroci po svetu praznujejo praznike. Jezero, Morfem.
- <https://eucbeniki.sio.si/geo1/2558/index.html>, TRAJNOSTNI RAZVOJ (pridobljeno 5. 5. 2024).
- Ovsec, D. J. (1993), Velika knjiga o praznikih, Ljubljana, Domus.
- Radešček, B., Rodman Madric, M., Zupan, F (2004). UČNI NAČRT za področje DELOVNA VZGOJA, Ljubljana.
- Skrt, A. (voditeljica). (2019, 10. februar). Praznovanja so šla v čudne ekstreme [radijska oddaja]. Radio Prvi.
<https://www.rtv slo.si/rtv365/arhiv/174594501?s=radio>

Sem Amalija Škerlj, specialna pedagoginja s 30 leti delovnih izkušenj. Zadnjih 20 let poučujem na OŠ Brinje Grosuplje, Podružnična osnovna šola s prilagojenim programom. 15 let sem poučevala v nižjem izobrazbenem standardu (NIS), zadnjih pet let pa v posebnem programu vzgoje in izobraževanja (PPVI).

